

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344

VOL. LII

Balandis — April 12, 1967

Nr. 42

ILIUSTRUOTAS TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ATOMINIS KARAS

IPRASTA KALBĖTI IR RASYTI, KAD ATOMINIS KARAS BŪS PASAULIO PABAIGA IR TODEL REIKIA JO VENGTI KAIP MARO. — TOKIA PAŽIŪRA VEDA PRIE "BETTER READ AS DEAD" IDEOLOGIJOS IR SKATINTI SKATINTA KOMUNISTŲ SANTĄŽĄ. — IŠ TIKRO NĖ VIENAS VELNIAS NĖRA TOKS BAISUS KAIP PIEŠIAMAS.

Vytautas Meškauskas

"Atominiai ginklai karą padarė neįmanomu" -- dažnai girdisi teigiant. Dėl to pasauliui esanti reikalinga amžina taika, o amerikiečiai su sovietais turį susitariti dėl to, kaip atominį ginklų neduoti jų iki šiol neturinčiom valstybėms ir apsidrausti nuo galimybės joms pačioms jų pasigaminti. Jei tai padaryti ir pasisiekti -- vis tiek dar lieka faktas, kad abi didžiosios valstybės gali save ir likusį pasaulį sunaikinti. Nesunku įsivaizduoti kurio nors krašto valdovą tyčia ar netyčia paspaudžiant mygtuką, pradedantį atominį karą, kuris būtinai turi privesti prie viso pasaulio sunaikinimo, nes kraštas, kuris pirmas gaus smūgį, tučtuojau atsakys visais savo atominių ginklų, prieš kuriuos nėra praktiško apsigynimo.

Prieš tokią plačią paplitusią pažiūrą sekmingai kovoja Vokietijos žydų kilmės privatus atominis strategas Herman Kahn, 45 m. amžiaus, kurio dvi knygos: "Thinking about the Unthinkable" (Horizon Press New York, 256 psl. 4,5 dol.) ir "On Thermonu-

clear War" (Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 672 psl. 12,50 dol.) laimėjo jam "Atominio amžiaus Clausewitz" titulą. (Karl von Clausewitz (1780 - 1831), kilęs iš suvokietėjusios lenkų šeimos, tarnavo Napoleono karų laikais rusų, nuo 1814 m. prūsų kariuomenėje. Jo samprotavimai apie kariavimą sudaro visų modernaus karo mokslo studijų pagrindą.)

Herman Kahn pats kariuomenėje tarnavo vos 1 1/2 metų (su JAV kariuomene Burmoje), yra matematikas ir fizikas, o karinėm problemom susidomėjo ne iš profesijos, bet greičiau paskatintas fakto, kad dabartiname gyvenime visa eilė problemų yra sprendžiama ne tos srities specialistų, kurie yra apkrauti kasdieninių smulkmenų atlikimo našta, bet tam tikrų institucijų, kurios specializuojasi kokio nors klausimo abstrakčiam sprendimui. Amerikoje yra labai išgarsėjusi "Rand" Korporacija (Research & Development Corporation) Californijoje. Joje ilgą laiką dirbo ir Kahnas, kuris dabar turi savo privatų strateginių studijų centrą Hudsono, 35 mylias nuo New Yorko, kur yra... daugiau galimybių išlikti gyvam karo atveju.

(Idomu, kad New York Times teigimu, JAV vyriausybė paskutiniiais metais nepadare ne vieno reikšmingo sprendimo pirmiau nepatyrusi tokių 'pašalinių' nuomonės.)

Problemos, kokią reikšmę turi atominiame amžiuje slėptuvės, tyrinėjimas privertė Kah-

ną daugiau įsigilinti į atominio karo galimybes ir prie pirmosios knygos "On Thermonuclear War" paskelbimo 1960 m. Kahnas savo apskaičiavimus pradėjo išeidamas iš dviejų priedų. 1960 m. sovietai galėjo būti pasirinkę apie 150 taikinių JAV teritorijoje, į kuriuos jie galėtų paleisti 500 atominų bombų su 1.500 megatonų jėga. (Vienas megatonas lygus 1.000.000 tonų dinamito sprogimo jėgai). Baigiantis šiam dešimtmečiui, sovietai galėtų turėti 400 taikinių, 2.000 bombų, 20.000 megatonų pajėgumo.

Pasitelkus visų mokslų šakų žinias ir apskaičiavimus prieita išvados, kad pažiūra, jog po atominio karo nieko neilks, neišlaiko kritikos. Net tuo atveju, jei sovietai turėtų pasisekti ir žūtų bent 160 milijonų, JAV liktų dar 20 milijonų gyventojų, kuriems, tiesa, reiktų šimtmečio, kad kraštas ūkiškai ir techniška vėl pasiektų dabartinį lygį. Jei tačiau bus griebtasi elementariausių apsaugos priemonių, išlikusių skaičius labai smarkiai padidėtų, o sakykim, laiku pravedus evakuaciją, žuvusių skaičius galėtų būti išlaikytas visai pakenčiamose -- 40 milijonų -- ribose.

Bet ar karas neprisidės visai staiga? Joki būdu, atsako Kahnas. Šis atvejis mažiausiai patikimas. Nuodugnus istorijos ir techninių galimybių ištyrimas duoda pagrindo optimizmui, verčiančiam tikėti, kad žmonės nesimes visai lengvai į tarpusavį išnaikinimą ir kad kiekvienas konfliktas normaliai turi pereiti labai daug fazių, kurios patiekia visą eilę galimybių. Tai Kahnas plačiai nagrinėja savo paskutiniėje knygoje: "Eskaliacija -- politika su išnaikinimo spirale", kur jis išskaičiuoja 20 fazių, kol prieinama prie totalinio karo galimybės.

Klasišką pavyzdį nau-

New Jersey Lietuvių Bendruomenės tautinių šokių grupė "Baltija", vadovaujama D. ir V. Melinių, dažnai pasirodanti apylinkių parengimuose, išpildant menines programas. Vyt. Maželio nuotrauka

jai karvedybai davė Kubos krizę.

1962 m. spalio 22 d. prezidentas Kennedy per televiziją ir radiją paskelbė savo karo vedimo eskaliacijos taisykles. Jis pareiškė, kad JAV, jei reiktų neatsisakyti nuo Kubos okupacijos ir į karo išplėtimą, pavyzdžiui, Berlyne, iš savo pusės atsakytų eskaliacija kitose vietose. Kartu jis davė sovietams ir pasitraukimo galimybes. Sovietų laivai ir toliau gali plaukti į Kubą, tačiau be raketų, kurias sovietai turėtų iš tos salos atsiimti.

Chrusčiovo pareiškimai Aukščiausioje Taryboje, praėjus 6 savaitėm po krizės, leidžia spėti, kad Chrusčiovas su tomis 'žaidimo taisyklėmis' sutiko. Chrusčiovas, tarp kitko, tada nebijo atominio totalinio karo, kiek galimos Kubos okupacijos, kuriai JAV pradėjo telkti kariuomenę Floridoje. Tokiu būdu praktiškai Kubos krizės metu ne viena pusė dar rimtai nesiskaitė su atominio karo galimybe, nors JAV strateginė aviacija ir raketos buvo užaliarmuotos.

Žinia, gali pasitaikyti, kad koks nors valdovas, kaip Hitleris, visai akiai sieks savo tikslo, tačiau komunistai pap-

UŽDUSĘS VULKANAS

JAV prezidento L.B. Johnsono ir Pietų Amerikos kontinento 18 valstybių prezidentų konferencija Urugvajuje, Punta del Aste, nesuvedus prie bendro stalo tik dviejų kontinentų atstovus. Prez. Johnsonas susitinka su 18 savarankiškų valstybių atstovais, atstovaujančiais įvairaus dydžio, įvairaus pajėgumo ir dar įvairesnių interesų raizginį. Tarp Brazilijos, su 85 mil. gyventojų, jos gerai išvystytos pramonės (Brazilija yra aštuntoji pasaulyje automobilių gamyboje) ir eksporto prekių rinkos, supramonintos Meksikos, nafta turtingos Venezuelos, randame Paragvajų su 2 mil. gyventojų, keliais riedančiais vėžimais, traukiamais muly, plotus nenaudojamos žemės ir t.t. Dar visa eilė valstybių kovoja suma-se beraščių, nežinančių nieko apie XX šimtmečio gyvenimo pažangą.

P. Amerika gauna 1 bil. dol. į metus iš JAV pagal Alliance for Progress programą. Prez. Johnsonas, kiek sąlygos leis, žadės daugiau paramos, jei tik pietiečiai susiras bendrą kalbą ir norą savo ištekliais dalintis Bendrosios Rinkos pa-

vyzdžiui. Didesnis ūkinis bendravimas, įvairių kraštų pažangai reikalingų programų vykdymo suderinimas, kova su neturtu ir atsilikimu, švietimo lygio kėlimas ir eilė kitų reikalų gali išspręsti situaciją. Bet tam reikia laiko, paramos ir -- sutarimo. Reikės ir pakankamo politinio subrendimo, kad nugalėtų didžiulius skirtumus pavienių valstybių interesuose.

P. Amerikos kontinentas reikalingas gan dramatiškų sprendimų, kad reikalai pradėtų riedėti pažangos, o ne pavojų linkme.

Mirė Vladas Grudzinskas

Balandžio 8 d. netikėtai mirė pulk. Vladas Grudzinskas, vos prieš porą metų su žmona atvykęs pas savo vaikus iš okup. Lietuvos.

Dar kariuomenėje būnant, velionis pasižymėjo dideliais administraciniais gabumais. Šalia teisės studijų yra baigęs Prahoje intendantūros skyrių. Išėjęs atsargon, buvo Klaipėdoje Maisto direktorium. Daug prisidėjo prie Lietuvos prekybos laivyno išvystymo.

Vokiečių okupacijos metu buvo patekęs į Stutthof koncentracijos stovyklą, kur išbuvo iki karo pabaigos. Komunistų okupacijos metu buvo sumintas ir išvežtas į Sibirą. Iš Sibiro grįžo Lietuvon jau palaužta sveikata. Gyveno Marijampolėje, kol ilgų šeimos pastangų dėka su žmona atsidūrė Amerikoje.

Velionis gyvai ir įžvalgiai buvo sukaupęs savo atmintyje pačius būdingiausius Lietuvos gyvenimo brožuos okupanto valdžioje. Šalto ir objektyvaus ekonomisto, o kartu ir gilaus lietuviopatrioto žvilgsnių jis sugėbėjo įdomiai ir giliai žvelgti į okup. Lietuvos problemas.

Vlodo Grudzinsko mirtimi šeima nustojo brangaus tėvo ir brolio, lietuvių visuomenę gineteko daug Lietuvai nusipelnusio kario, ekonomisto ir gilaus patrioto.

IŠ VISO PASAULIO

* KOMISIJA, baigusi tikrinti Apollo raketos katastrofos priežastis (katastrofoje žuvo 3 astronautai), rado, kad būta apsišaldymo ir neapdairumo technikuose įrengimuose ir nepakankamai pasirūpinta būtinomis gelbėjimo priemonėmis.

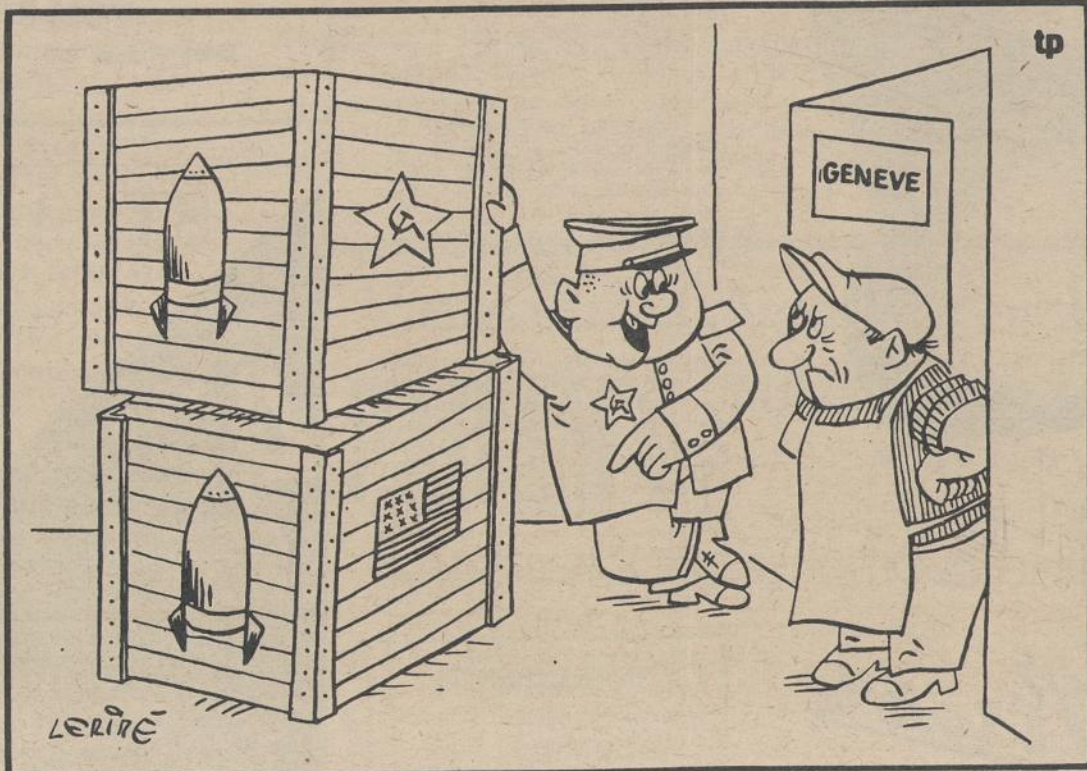
* R. KINIŲS komunistų partijos centras (politbiuras) daugumoje pasisakė už Mao "Kultūrinę revoliuciją", tuo būdu "nežinomam likimui" pasmerkiant 5 iš 11 politbiuro narius, pasisakiusius prieš. Jiems grėsis išmetimas iš komunistų partijos. Jų tarpe yra Mao opoentas Liu, R. Kinijos prezidentas. Jis kaltinamas už sekimą Sov. S-gos politikos.

* VICEPREZ. H.H. HUMPHREY džiaugiasi savo kelione po Europos sostines ir iškeilia visą eilę diplomatinį laimėjimų, reikalingų JAV pažiūroms išaiškinti ir suartinti su Europos valstybių interesais.

NATO Sąjunga esanti gyva, gi opozicija Vietnamo karui neišvengiamai, tik sulaukianti kai kurias vyriausybės nuo aiškiaus ir palankaus pasisakymo spaudimu iš kairės.

Iki šiol Amerikos visuomenė siaurai tepristatyta viceprezidento kelionė užbaigta garsiais fanfarų garsais Washingtone.

H.H. Humphrey optimizmas turės pasitvirtinti laikui bėgant ir konkrečiai sprendžiant daugelį tarp JAV ir Europos sostiųjų iškilusių klausimų.

-- Išmesk apatinę, o viršutinę palik!...

SPORTO DIENOS

NERIS — LIETUVIŲ MEISTERIS

Kaip ir reikėjo tikėtis, Š. Amerikos Lietuvos krepšinio pirmenybės baigėsi JAV lietuvių pergale, iškovojus jiems visose klasėse meistrų vardus.

Tiesa, daug buvo tikėtasi iš Toronto Aušros, kuri kiekvienose pirmenybėse padarydavo eilę staigmenų. Deja, šiame turnyre septynioliktoje žaidynėje, jau pirmose rungtynėse ji suklupo prieš Geležinį Vilką (buv. Gintarą) 97:75 ir net kojoje dėl penktos vietos — prieš Chicago Lietuvos 83:80. Tad ir vienintelis Kanados atstovas, neatsiekęs net trečios vietos, pirmenybių meistrų vardą.

Kaip minėjau, Geležinis Vilkas, "sutvarkęs" Aušrą, atrodė, kad ir pusbaigmę turės "lengvą duoną" prieš Chicago Nerį, nes septintą minutę jis pirmavo 13:7. Deja, tai ir buvo viskas, nes jau 9-tą minutę Neris persveria savo naudai 16:15 nors puslaikis baigiasi taikniai — 37:37. G. Vilko komandoje jaučiamas nuovargis nuo Aušros rungtynių, kai tuo tarpu Neris, žaisdamas pirmas rungtynes, jau 27 min. veda 51:44 ir 31 min. 70:64. Likus žaisti 32 sek. Valaitis "ima" minutę. Jo taktika labai aiški: "atšaldyti" žaidėjus, susitarti taktiniam rungtynių užbaigimui. Komandai tas pilnai pavyksta, nes dar Varnas ir Jasevičius įmeta baudas, užbaigdami rungtynes 81:73.

Kitoje pusbaigmėje Neo-Lithuania didelio vargo neturėjo su Čekoslovakijos Kovu, nugalėdami ją 115:88 (61:39).

Baigminis susitikimas gal nebuvo tokio paties lygio, kaip pav. šeštadienio pusbaigminiai susitikimai, tačiau ir jame netrūko gražių derinių, metimų,

ypač iš Modestavičiaus, Šilingo, Miknaičio, Varno, Jasevičiaus ar Ganaičio pusės. Ypačiai antras kėlinys — tai kova taškas į tašką, nes pav. 29 min. Neo-Lithuania jau veda 60:58. Dar atrodė, kad 38-tą minutę jie pasėkmę persvers savo naudai, nes lentelėje elektros lempučių skaičiai rodė 80:76 Neris naudai. Deja, 39-tą min. jau yra 84:78 ir pačios rungtynės baigiamos 91:86 Neris naudai.

Kaip minėjau, iš jaunių A klasės meistrų vardą "išnešė" Chicago Lietuvos... prieš žaliąjo stalo, padavus jai protestą dėl neteisėto Aro žaidėjo, nes rungtynių pasekmė norma liu laiku baigėsi 59:59. Taigi, pirmoji vieta Lietuvos klase, retai matomą Kanados žemė.

Kaip minėjau, Geležinis Vilkas, "sutvarkęs" Aušrą, atrodė, kad ir pusbaigmę turės "lengvą duoną" prieš Chicago Nerį, nes septintą minutę jis pirmavo 13:7. Deja, tai ir buvo viskas, nes jau 9-tą minutę Neris persveria savo naudai 16:15 nors puslaikis baigiasi taikniai — 37:37. G. Vilko komandoje jaučiamas nuovargis nuo Aušros rungtynių, kai tuo tarpu Neris, žaisdamas pirmas rungtynes, jau 27 min. veda 51:44 ir 31 min. 70:64. Likus žaisti 32 sek. Valaitis "ima" minutę. Jo taktika labai aiški: "atšaldyti" žaidėjus, susitarti taktiniam rungtynių užbaigimui. Komandai tas pilnai pavyksta, nes dar Varnas ir Jasevičius įmeta baudas, užbaigdami rungtynes 81:73.

Po žaidynių, krepšinio komitetas sudarė geriausių žaidėjų sąrašą, kuris atrodo taip: Jasevičius, Varnas, Galinaitis, Jankauskas (Chicago Neris), Modestavičius, Šilingas, Miknauskas, Mulada (Detroit Kovas), Staniulis, Gaidžiūnas (Toronto Aušra), Ridikas, Čiriba, Paulauskas (G. Vilkas), Jankauskas (Lithuania). Vertėtų priminti ligšiolinius vyrų krepšinio laimėtojus: 1951 — 52 m. Chicago Perkūnas, 1953—54 m. Toronto Vytis, 1955 m. Brooklyn LAK 1956 m. Chicago Neris, 1957 m. Brooklyn LAK, 1958 m. ASK Lithuania, 1959 m. Detroit Kovas, 1960—61—62 m. Waterburio Gintaras, 1963 m. ASK Lithuania, 1964 m. Waterburio Gintaras, 1965 m. Detroit Kovas, 1966 m. Chicago Neris.

Moterų tinklinio meistris buvo žinomas jau iš anksto. Tai stipriausia Š. Amerikos konti-

nente Lietuvos komanda — Cleavelando Žaibas, be didelio vargo nugalėjęs "sausai" po 0:2 Nerį ir Vėtrą. Antrą vietą užėmė Neris ir trečioji buvo Vėtra. Mergaičių pusėje padėtis "apsivertė": Žaibas su mažom "pupom" buvo paskutinis, o Neris prieš Vėtrą pirmoji.

Sekmadienį prieš baigminius susitikimus buvo oficialiai atidarytos septynioliktoji žaidynės trumpu ŠALFAS centro valdybos pirm. S. Krašausko žodžiu ir pasakant sveikinimo kalbas gen. Lietuvos konsului Kanadai dr. J. Žmuidziniui ir Toronto LB ap. pirm. G. Balčiūnui. Sekmadienio rungtynes stebėjo apie 500 žiūrovų.

K. Baronas

LIETUVAITĖ PASAULINĖSE PIRMENYBĖSE

I pasaulines stalo teniso pirmenybes Stockholme su Kanados rinktinė išvyko Toronto Vyčio atstovė šešiolikmetė Violeta Nešukaitytė. Ji savo pirmąją Kanados ir JAV stalo tenise dar kartą įrodė balandžio mėn. 1-2 d.d. Toronte, laimėdama Ontario prov. atviras pirmenybes, baigmėje nugalėdama kitą Lietuvaitę Eleną Sabaliauskaitę 21:9, 13:21, 21:17, 21:18. Žaisdama dvejetą su montrealiete Denise Huius, ji taip pat ir čia tapo meiste.

Be Violetos Nešukaitytės, pasaulinėse pirmenybėse švedijoje dar dalyvaus už Sov. Sąjungą pavergtos Lietuvos meistrė Laima Balaišytė. Tačiau laisvojo pasaulio atstovei ir pavergtos tėvynės meistei greičiausiai individualinėse varžybose neteks susitikti, nes Laimai Balaišytei burtai lėmė susitikti su rytinės Vokietijos atstove E. Richter ir pergalės atveju su japonu Fukazi. Taip pat ir dveje, L. Balaišytė kartu su este S. Palsero (štai kas gina Sov. Sąjungos spalvas!) susitinka su rumunė, Mišrų dvejetą L. Balaišytė žais su švedu.

Reikia tikėtis, kad kaip ir Lubljanoje, kur Kanados atstovė Elena Sabaliauskaitė susitiko treniruotėse su Laima Balaišyte ir plačiai išsikalbėjo (vėliau, vilniškiame Sporte L. Balaišytė pažymėjo, kad Kanados lietuvaitė gerai kalbėjo lie-

tuviškai) taip ir Stockholme abi lietuvaitės turės progą susitikti ne prie žalių stalo, bet treniruotėse.

V. JARAS — GERIAUSIAS PASAULYJE

Sov. Sąjungos Dinamo lengvosios atletikos varžybose, vilnietis Vytautas Jaras numetė diską 59,82 m. atsiekdamas netik Lietuvos rekordą, bet taip pat prasidėjusiam š.m. lengvosios atletikos sezone geriausią pasekmę pasaulyje. Iki šio, geriausią pasekmę priklauso australui ir ji buvo 58,90 m.

LIETUVAITĖS ATITEKO EUROPOS TAURĖ

Europos komandinėse moterų rankinio pirmenybėse Kauno Žalgiris iškovojo Europos taurę Bratislavoje.

Žalgirio komandoje žaidžia: R. Že Stasiulevičienė, Gražina Lapinskaitė, Regina Bitinaitė, Elena Janilionytė, Daiva Vaitiekūnaitė, Pajauta Dimaitė, Anelė Pasvinskienė, Eleonora Zabulėnaitė, Stefa Leščinskaitė ir Anelė Lasickaitė, Kapitonė Elena Petkienė ir trenerė Fausta Bimbienė.

K.B.

SCHOOLS

SACRED HEART ANDOVER, MASS.

Resident school for boys in GRADES 4—8
Conducted by Brothers of The Sacred Heart.
Modern Fireproof Building
—Large Campus.
(28-42)

HELP WANTED MALE

METAL FABRICATION FOREMAN

SOUTHERN OPENING for experienced Metal Fabrication Foreman with 75-year-old Atlanta Company. Must be experienced in supervising operation of Press Brakes, Shears, Spot Welders and Seam Welders. Excellent opportunity for right man in an area where climate is ideal. Age to 45. Call Mr. Wynn, collect, for interview appointment. 404 — 524-0881, Atlanta, Ga.

ATLANTA STOVE WORKS

P. O. Box 5254 Station E.
Atlanta, Georgia 30307
(38-42)

MILLING MACHINE OPERATOR
Day shift. Must have Milling Machine Shop experience. Liberal company benefits. High hourly pay. Apply in person.

NEW ERA MFG. CO.
33 Central Ave., Hawthorne, N. J.
201 — 427-7000
An Equal Opportunity Employer
(37-43)

1ST-CLASS
DIE CAST CAVITY DUPLICATORS
experienced men for openings on Pantographs, Deckels & Vertical Mill Duplicators. Steady work. Apply MAC ENGRAVING & DIE SINKING INC.

333 Fransman S.W.
Grand Rapids, Mich.
616 — 459-0224
(42-44)

WANTED EXPERIENCED
CONTINUOUS Form Collator Operator. Experienced, to head department and train tab form operators. Good take rotary man needed.
MIDWEST ROTARY MANIFOLD COMPANY
Caro, Michigan 48723
(37-46)

Wanted at once 1st Class Skilled or Semi Skilled MECHANICS. Afternoon shift. Ambitious, sincere men with some experience. Operating 1 or more of the following: RADIAL DRILLS, ROTARY GRINDERS, & HORIZONTAL MILLS. Good starting pay with exc. fringe benefits. Only conscientious men who prefer steady employment need apply in person. ALMO MANIFOLD & TOOL CO. 11444 Koltz, Warren, Mich. (37-43)

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

IŠ KITOS PUSĖS...

Šioje vietoje naudojamos privilegija pažūrėti iš kitos pusės, nes kiekvienas dalykas ir reikalas turi bent dvi puses, kurių neapžūrėjus negalimas teisingas sprendimas. Žinia, yra tokių plokščių dalykų, kurie turi tik dvi puses. Pavyzdžiui, doleris. Reikia būti pusėtinai išdradingam, kad ir čia suradus dar trečią pusę. Toks buvo vienas vyrukas su lietuviškom galvėnėm. Apie tai Der Spiegel magazino skaitytojai sužinojo iš sekančio rašinio "Ein Sowjet-Journalist ueber den 'American Way of Life' - Von Alberts Laurintschukas.

Tą antraštę sekė trumpas paaiškinimas, kad autorius daugiau negu 3 metus atstovavęs sovietinį laikraštį "Selskaja Žizn" (Kaimo gyvenimas) New Yorke ir parašęs knygą: "Trečioji dolerio pusė". Kas dar įdomu ir net, gali sakyti, kutena tautinę savimelę, yra ten pat pastebėtas faktas, kad mūsų tautiečio išdradingumo rezultatus platina ne kas kitas kaip... New York Times, News Service — kuris tam reikalui yra išsivipinęs "Copyright 1967" teisę.

Gaila, kad nėra pažymėta, jog autorius iš tikro yra aukštas Lietuvos kompartijos pareigūnas, kuris žurnalistiką verčiasi neiš profesijos, bet tik kaip priedangą ir sovietinis "Kaimo gyvenimas" yra mažiausiai susirūpinęs patiekti savo skaitytojams tikrą Amerikos vaizdą. Faktinai, Laurinčiukas čia turėjo visai kitus uždavinius.

Tai turint galvoje, jo įspūdžiai darosi dar įdomesni. Pasirodo, kad jo nuomone, amerikiečiai yra praktiškai žmonės ir labai rūpinasi savo gera sveikata ne tam, kad ją pasidžiaugtų, bet tik todėl, kad gydytojai labai brangūs. Juokas ir ašaros, lygiai kaip vargas ir gerovė, yra Amerikoje dviniai. Kas iš to, kad beveik kiekviena amerikiečių šeima turi automobilį, šaldytuvą ir namus, jei už tai jie skolingi 400 milijonų dolerių?

Kas iš to, kad Laurinčiukas per tris metus gyvenime, nematęs nei vieno sukurmijusio obuolio, supuvusio kiaušinio ir apgedusio sviesto, New Yorke neragavęs tikrai šviežio kiaušinio ar agurko ir pamidoro, kuris nebūtų apteptas kuriomis nors konservavimo priemonėmis. Ir t.t. ir t.t.

Ar Laurinčiukui Amerika patiko? Jam patikusi, kai matė darbščias darbininkų rankas, statančias puikius pastatus. Jam patikęs aptarnavimas krautuvėse, temstant blizganti autovežimiai srovė puikiuose greitkeluose. Iš antros pusės, Amerika jam nepatikusi, kai jis stebėjęs indėnus laikomus rezervatuose ir užtrokštančius negrus ghetose, kai jis matęs į elektrinę kėdę vedamą jaunuolį, kuris padaręs tą, ką kasdieną darant matęs televizijoje ir kaip Birch draugija reikalavusi, kad šaltas karas būtų pakeistas karštu...

Ką gi, Amerika turi ir daugiau blogų pusių, Laurinčiuko nepastebėtų. Sunku tačiau susidaryti teisingą nuomonę, jų nepalyginus su kitais kraštais. Ar ir rublis, pavyzdžiui, turi savo "trečią pusę", kurią galima būtų aprašyti ir laisvai pardavinėti Sovietijoje? (v.m.)

Paimk aštuonis... puikus!

Stroh's
patogiam
aštuonių pakieta.

Norit Stroh's pakieto troškuliui patenkinti? Jau žiūrėti jį... Stroh's didelis raudonas pakietas. Jame aštuonios Stroh's bonkos, kurių nereikia nei gražinti, nei deponuoti... tai alus, kurio skonius neprilygsta joks kitas Amerikos alus. Stroh's yra kitoks dėl to, kad jis ir daromas kitaip. Jis daromas liepsnoj. Paimkit aštuonis... tai puikus būdas gėrėtis liepsnoje darytu Stroh's.

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

Stroh's

LIEPSNA DARYTO SKONIS

Į kokias vietas galite skambinti nemokamai?

Tikrinkite jūsų
apylinkės sąrašus...

JIE YRA KNYGOJE

šalia jūsų telefono...
nėra nieko iškalbingesnio

MACHINISTS — MECHANICAL TECHNICIAN

experienced on lathes, mills, drills and tooling. Duties consist of engineer prototype work. An equal opportunity employer.

Apply in person at:

PYLES INDUSTRIES INC.

28990 Wixom Rd.

Wixom, Michigan

(40-42)

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4 3/4%

ON INVESTMENTS
Units of \$100.00
Dividend Checks
Mailed Quarterly

5%

ON BONUS SAVINGS
Units of \$1,000.00
For 3 Years
Dividends Paid
Quarterly
or Compounded

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone (Area Code 312) 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed
Savings In By The 10th Of The Month Will Earn From The 1st.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina: pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais, išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

Organizacija įpareigoja

Nors paskutiniu laiku mūsų didžiausias dėmesys krypta į tarptautinę politiką, tačiau pavojinga pamiršti, kad mūsų atstovaujančių veiksmų balsas tarptautinėje plotmėje bus tik tiek svarus ir išgirstas, kiek stiprų ir gausų užnugarį turės savųjų tarpe, kiek paramos gaus lėšomis, demonstracijomis ir balsais. Todėl pagrindinis visų lietuviškų organizacijų tikslas — stiprinti savo vidaus veikloje, būti aktyviais nariais ir domėtis pirmąjį eilę lietuviška politika, mūsų laisvinimo veiksmiais ir jų veikla.

Kad būtume pajėgūs plėsti savo organizacinę veiklą, būtina turėti šių visuomeniškų savybių: idealizmo, tolerancijos, kuklumo, pareigingumo ir besąlyginio aukojimosi siekiamam tikslui. Organizacija, jaučianti savo nariuose šių asmenų ypatybių stoką, pradeda jausti bejėgiškumą bei trumpą savo ateitį.

Amerikos Lietuvių Tautinei Sąjungai tokių šviesių asmenybių niekuomet netrūko, mačiusių tikslą veikti tautinėje srovėje, aukščiausiu siekiu laikant laisvą nepriklausomą Lietuvą.

Čia prisimintini Vinco Kudirkos žodžiai, kad nederą peštis su kiekvienu, kuris mums nepatinka, bet taip pat negalima leisti, kad kas pradėtų seimininkauti mūsų šešmargy ir vieton kviečių sėtų dirses. Juk tas mūsų šešmargis — tai Lietuva, kviečiai — mūsų tautinė kultūra, o diršės — iš svetur nešamos idėjos, spėlgiančios mūsų kultūrą.

Svetimos idėjos, ar jos būtų iš dešinės, ar iš kairės, vidurio srovės asmenybių netraukė ir nežavėjo. Tautinė srovė nesineša jokių kitų vėliau nei žemesniais, nei aukštesniais stiebais..., anot A. Smetonos žodžių, pasakytų 1907 m. Vilties kviesly, besikuriant šiai didurio srovei.

Ir taip, jau eilę dešimtmečių, tuo vidurio tautiniu keliu eina mūsų kartos. Pirmieji tos idėjos skelbėjai, A. Smetona, Tumas-Vaižgantas, jau iš gyvenimo pasitraukė, savo vieton palikdami kitus. Vieni dėl nuovargio iš aktyvaus darbo gretų išeina, jaunieji ateina.

Pasikeitė laikai ir žmonės, pasikeitė gyvenimo būdas, darbo ir veikimo sąlygos, bet liko tie patys visų sąmoningų lietuvių siekliai — mūsų tautos laisvė ir nepriklausomybė, nes jos vėl siekia visa lietuvių tauta, kurios beveik ketvirtis šiandien gyvena už tėvynės ribų. Visi jie, išskyrus mažą okupantui pardsdavusiųjų saujelę, sielojasi savo tautos likimu ir nenurims veikę, kol komunistinis okupantas nepasitrauks iš Lietuvos, kol lietuvių tauta pati galės laisvai tvarkyti savo gyvenimą.

Savanoriškas tikėjimas idėja įpareigoja ir dirbti jos įgyvendinimui per savo organizaciją, jausti tai organizacijai priklausymo atsakomybės jausmą.

Organizacijų vadovybės yra bejėgės, jeigu nariai laikosi pasyviai, manydami, kad jų pareigos tik nario mokestį užsimokėti. Organizacijos gyvumas ir vidurinis stiprumas pareina nuo kiekvieno eilinio nario, iš kurių laukiama palaikyti idėjos tęstinumą — naujų narių įjungimu, rūpinantis savo spaudos palaikymu. Be spaudos neįmanoma jokia organizacinė veikla, nes tik spauda palaiko ryšį narių tarpe ir su visa lietuviška visuomene.

Kalbant apie organizacijų narių pareigas, pravartu prisiminti, kad ALTS-gos nariai turi neeilinę progą šiuo metu pagalbėti ir apie savo organizacinius įsipareigojimus, nes esame Sąjungos Seimo išvakarėse.

Kad suvažiavimo dalyviai galėtų peržvelgti nueitą organizacinį kelią, pasvarstyti veiklos sustiprinimo būdus ir nustatyti gaires atečiai, turime į Seimą vykdamai iš anksto ruoštis.

E. Čekienė

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS SEIMAS

J. JUREVIČIUS

Tautinės S-gos Centro Valdyba paskelbė, kad š. m. birželio m. 3-4 d. Chicagoje, Sheraton viešbutyje, 505 N. Michigan Ave., įvyks Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos atstovų seimas.

Trumpai žvilgtelėkime, kas šiais metais bus aktualiausia. Praeitais metais visi kalbėjome apie jaunimą, kongresą, dainų šventę ir t.t. Kas gi šiais metais bus būdinga ir svarbu? Pirmiausia, matysime ir girdėsime lietuvišką operą "Gražina". Po jos įvyks Tautinės Sąjungos Seimas. Vėliau Kultūros Kongresas. Lituanistikos Instituto suvažiavimas. Katalikų mokslo akademijos suvažiavimas Vokietijoje. Kanadoje parodos metu lietuvių pasirodymas. Jaunimo stovyklos ir suvažiavimai: Korp! Neo-Lithuania, Ateitininkų, Skautų, Studentų S-gos ir t.t. Taip atrodo šių metų lietuviško gyvenimo reiškiniai.

Kiekvienos organizacijos veikla savajame krašte buvo vienokia, o tremtyje kitokia. Čia mus skiria dideli nuotoliai. Bet karts nuo karto įveikiame tolimus atstumus — susirenkame pasikeisti nuomonėmis, peržvelgti atliktus darbus ir aptarti ateities veiklos gaires.

Mums, Tautinės Sąjungos nariams, pasiryžusiems tęsti Viltininkų idėjas, reikia šalyje seime aktyviai dalyvauti ir gerokai pagalbėti, kuoga lėšime prisidėti prie jo pasisekimo. Ankstyvesnieji seimai būdavo didingi ir gausūs. Reikia manyti, kad ir šis gerai pavyks. Seimai šaukiami ne tam, kad iškilmingai palikti tą pačią ar išrinkti naują vadovybę. Man rodos, kad pagrindinis seimo tikslas yra — patikrinti gyvasias ir ideologines suvienytas lietuvių visuomenės gretas. Patikrinti tų gretų ryžtą tolimiesiems darbams ir planuoti veiklą atečiai, kuri būtų naudinga ne tik Sąjungai, bet visai lietuviškai visuomenei. Taip pat nepamirština ir tai, kas gyvybiniai svarbu mūsų tautai ir valstybės tęstinumui idėjos palaikymui ir jos puoselėjimui.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga užtarnautai laikoma viena iš pagrindinių keturių lietuviškosios visuomenės srovių, kiekviniui viena iš didžiausių.

Vienuomeninė srovė ypač daug, negu kultūrinės ar panašios veiklos organizacijos. Todėl Sąjunga turėtų apsvaistyti ir gerai išdikuoti savo nusistatymą visais lietuviško gyvenimo svarbesniais klausimais ne tik šios dienos, bet ir ateities. O jeigu yra nusistatymas, tai turi būti ir ta kryptimi išvystyta veikla.

Svarbu, kad skyrių atstovai į seimą atvyktų pasirengę ne tik pasimatyti, bet nustatyti priemones ir būdus, kad Sąjunga veiksmingiau atliktų tautinės srovės uždavinius. Kad tą įvykdyti, reikia prieš Seimą plačiai savųjų tarpe išsikelti, išsiaiškinti ir tuos nusistatymus patiekti seimui.

Taip pat labai svarbu, kad į seimą visi skyriai atsiųstų savo atstovus. Netenka abejoti, kad skyriai, esantieji arčiau

Chicago, bus gausiai atstovaujami. Bet taip pat svarbu, kad ir tolimesnieji būtinai atsiųstų nors ir po mažesnių skaičių atstovų. Tada Seimas bus didingas ir darbingas.

Tremtyje mūsų svarbiausias uždavinys yra ir turi pasilikti, kaip galima greičiau atkurti Lietuvos valstybės funkcionalumą, sujungti visas lietuviškas žemes ir grąžinti normalų valstybinį gyvenimą mūsų mielai tėvynei Lietuvai. Būsimasis seimas, tarptautiniu požiūriu nebus džiuginantis, nes politiniame horizonte viskas po truputį ėmė suktis atbulai.

Taigi, gyvendami tą neaiškų ir pilną klastos laikotarpį, turime dar tvirtiau savybėje rikiuotis ir tvirtai ryžtis ateities darbams. Turime dar labiau sutelkti jėgas, aukoti daugiau laiko ir lėšų pagrindiniams uždaviniams.

Skamba, skamba dainos...

Pats lengviausias ir mažiausiai rizikingas dalykas gyvenime, tai pagrimas. Padarė kas nors mažą darbą (sunešiojo kėdės ir stalus kokiam nors organizacijos ar klubo pobūviui), tą palipęs į sceną nepamiršk paminėti! Iškepė ponios keletą valgių tam pačiam reikalui — nepraleisk progos jų pavardžių kur nors (kad ir korespondencijoje) įterpti. Jei tai visada padarysi, garantija, tu būsi puikus vyras, padorus, sumanus, įžvalus ir t.t. Jei rašai į laikraštį — girk visus! Jei koncerto metu viena solistė puikiai, jaudinančiai ir pasigirstinai dainavo, tai nedrįsk rašyti, kad antroji buvo labai prasta, neturėjo balso ir karkė... Tik vėliau sužinosi (iš visokių šaltinių), kad tu esi nachalas, asilas ir nieko nenusimanantis kvailys!

Mėginsi būti teisingu — greitai neteksi net ir gerų bičiulių. Geriausiai versies, jei girsi visus, visur ir visada. Net ir neįdomiausiai ponutei versk komplimentus vežimais, net ir praščiausia rašytoja išgirk per visą laikraščio puslapį. Rašyk, kad čia bręsta labai daug žadantis vyras ir kad jo pirma knyga tai didelis meteoras švysterejimas pačioje tamsiausioje naktįje. Jums nereiks toli pavyzdžių ieškoti, jei dar skaitote lietuviškus laikraščius!

Pradedant rašyti šį raši-

nį, aš nepasirošiau nieko girti. Atvirkščiai, aš nutariau peikti, ir negalėdamas tos nevalyvos pagundos savyje nugulėti — rašau jums. Nepasitenkinimas ir rūstybė kris ant manęs, tačiau mintis, kuri mane (o ir kai kuriuos kitus) jau eilę metų slegia ir dūsina — reikalauju reikalauju tai padaryti.

Pagaliau reikia atskleisti patį reikalą. Jis liečia lietuviškų dainų repertuaro parinkimą koncertuose svetimtaučiams. Kiek teko girdėti, skaityti ir klausytis — mūsų chorų vadovai svetimiesiems dažniausiai parrenka tokias lietuviškas (ir, žinoma, liaudiškai labai būdingas) dainas, kurias mes jau prieš eilę metų pavadinome pagrabinėmis. Tai daugeliu atveju tikros laidotuvių raudos, kurios neruoja pačius choristus, lietuvių klausytoja, o nieko naujo, pasigeretino nesuteikia ir svetimtaučių klausytojų daliai. Jei šalia tokio pagrabinio dainų repertuaro pasirodo tautinių šokėjų grupė, tai svetimtaučių publika be jokių svyravimų savo plojimus su didžiausiu entuziazmu šokėjams ir perkeliu. Choro vadovas mėnesiais pluša, atima šimtus savo ir choristų poilsio valandų, bet norimo dėmesio ir nustebimo iš svetimtaučių taip ir nesulaukia. Man vis galvojasi, kad lietuviška konservatorija mūsų chorvedžiams taip stipriai į galvas minorinių gamų yra privariusi, kad net beviltska tai bandyti pakeisti. Kad tai nėra išmįslas, praktika su 6 neeiliniais dirigentais tą man pačiam įrodė.

Koncertuose svetimiesiems, lietuvių dirigentams reikėtų gerokai daugiau išbalansuoto repertuaro. Kodėl gi koncertą užpildyti beveik vienomis raudomis? Kodėl tik verkšlenti ir verkšlenti? Turime juk ir linksmesnių, audringesnių dainų. Lietuvio būde verkšlenimui gana daug pridėta. Tačiau užtenka ir ryžto bei kovos dvasios. Tačiau mūsų chorų vadovuose per metų metus pasikeitimo veiksmai labai lėti. Laiko dvasia ir padėtis lyg sakyte sako, kad elegijomis vargintis pagaliau užtenka. Ko naujų, stipriau ir atkakliau mes kur nors versimės, to plačiau būsime išgirsti, pastebėti ir išklausti. Veikiančio niekas nenori girdėti.

Mūsų veiksmingos liaudies dainos neatitinka mūsų šių dienų tikslams, nepadedą spręsti naujų mūsų problemų ir nežadina mūsų dvasios. Kad mūsų jaunimui tos dainos "negula" prie širdies, dėl to nereikia stebėtis. Kad daina mus veikty, ji turi būti "galinga ir stebuklinga".

Ar liūdina daina yra galinga ir stebuklinga? Ar ji gali daug paveikti mūsų jaunimą ir svetimuosius? Daugelis chorų stokoja dainuojančių. Jei choruose dažniau skambėtų įvairesnės dainos, ten girdėtųsi daugiau dinamikos, gal juose ir daugiau prieauglio atsirastų. Kaip sau norite, bet jaunimą daugiau ne laidotuvės, bet vestuvės traukia.

Esame visada dėkingi mūsų chorų vadovams ir dainininkams už jų didelį ir neatlyginamą darbą, už jų vėlų vakarų be poilsio praleistas ilgas valandas repetacijose. Mes džiaugiamės jų buvimu ir labai gerai žinome, kiek jie visi mums reikalingi. Tačiau ne vienas iš mūsų pradeda tą reikalą persvarstyti ir ieškoti naujų takų ir priemonių pasiekti geresnių rezultatų ir šioje, sakyčiau gana opioje, srityje.

Kai kam gali atrodyti, kad šios mano mintys skamba gana pavojingai ir kvėpia antilietuviška revoliucija. O tačiau ramiai ir laiko erdvę galvojant — šioje srityje revoliucijos praktiniai (o ne emociniai) sumetimais labai reikty. Lauktina, kad šiuo klausimu būtų ir daugiau pasisakymų.

Tuo tarpu gi, mūsų dainoms skambant — norime, kad jos būtų naujesnės, galingesnės, didingesnės ir vertos mūsų pasididžiavimo!

V. Šarka

NEPAMIRŠKIT
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

Viešėdami Chicagoje pirkite naujoj modernioj

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAZEIKA

ČIA GĖRIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Asbach Uralt Import. brandy 5th — \$5.49
2. M. & Moore 5 years old
86 proof Whiskey 5th — \$3.19
3. Cointreau Liqueur & Brandy 5th — \$4.95
4. Chateau De PARAMA
New York State Champ. Bot. — \$2.98
5. French Bordeaux Wine 5th — \$0.98

6. May Wine Imported
From Germany 5th — \$0.98
7. Imported 5 Star Greese Brandy 5th — \$4.98

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

• Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Valdyba prašo: skyrių valdybas prieš Sąjungos seimą atsiųskaityti su Sąjungos išdinininku iš surinkto nario mokestio. Taip pat prašo skyrių Valdybas paskirti seimo reikalams auką, ir jei galima, ją atsiųsti iš anksto Sąjungos išdinininkui

arba ją įteikti Seimo metu.

• Seimui rengti komisija prašo visų skyrių valdybas pranešti vykstančių į Seimą sąrašus iš anksto — nes viešbutyje reikia rezervuoti banketui vietas. Į banketą bilietus prašome įsigyti iš anksto. Kaina \$10.00 vienam asmeniui.

Nuomonės ir pastabos

'MŪSŲ LIETUVOS' TREČIAJĄ TOMĄ PERSKAIČIUS

Neseniai skaitėme Dirvoje ir kituose mūsų laikraščiuose šilutės atsiliepimus apie naujai išėjusį "Mūsų Lietuvos" III-įjį tomą. Tiesa, knyga ir gražiai išleista, ir gražiai įrta ir gausybė iliustracijų įdėta. Pats būdamas šiauliškis noriai griebliau šį tomą ir uoliai perbėgau akimis dalį vietovių, kurios man taip artimos ir taip gerai pažįstamos ir taip arti prie širdies.

Pirmoj eilėj akys užkliuvo už žemėlapių, įdėto pačioj tomo pradžioj -- 6 puslapy. Pasakyta, kad tai Šiaulių apskrities rytinė dalis. Žemėlapis braižytas Albino Karniaus. Žinriu ir savo akimis netikau: pačioj žemėlapių apačioj, visai netoli Raseinių apskrities ribų, ten, kur eina vieškelis iš Šiaulių į Raseinius (žemėlapy jis nepažymėtas) maždaug puslankely tarp Pakapės ir Kiaunorių pažymėtas (Kiaunoriai žemėlapy nepažymėti), taip pat Tvybių kaimą, ant ribos, skiriančios rytinę Šiaulių apskrities dalį nuo vakarinės (ta riba atžymėta taškuota linija, kuri visai nereikalinga), stambiu apvaliu ratuku pažymėtas iki šiol negirdėtas - neregėtas miestas TYRULIAI (taigi, tokio pat svarbumo ir didumo miestas, kaip tame pat žemėlapy atžymėti Joniškis, Linkuva ir Pakruojis -- senai ir jau gerai visiems žinomi Lietuvos miesteliai). Bet Tyrulių miesto toje vietoje, kuri išvaizdžiai ir išvažinėta tūkstančiais kartų ir pažįstama kaip sava kišenė, tai jau, atleiskite, nors jis būtų buvęs pastatytas ir bolševikinės okupacijos metu, niekada neesu girdėjęs ir buvo nemaža staigmena, lyg keleiviu tyruose išvydus Fatą Morganą. Ne tik mieto, bet ir kaimo tokiu vardu visai nebuvo (tiesa, Tyrulių pelkių pašonėj, nelabai toli nuo tos vietos, į pietus buvo Tyrelkų vienkiemis, nejaugi jis būtų galėjęs virsti miestu?).

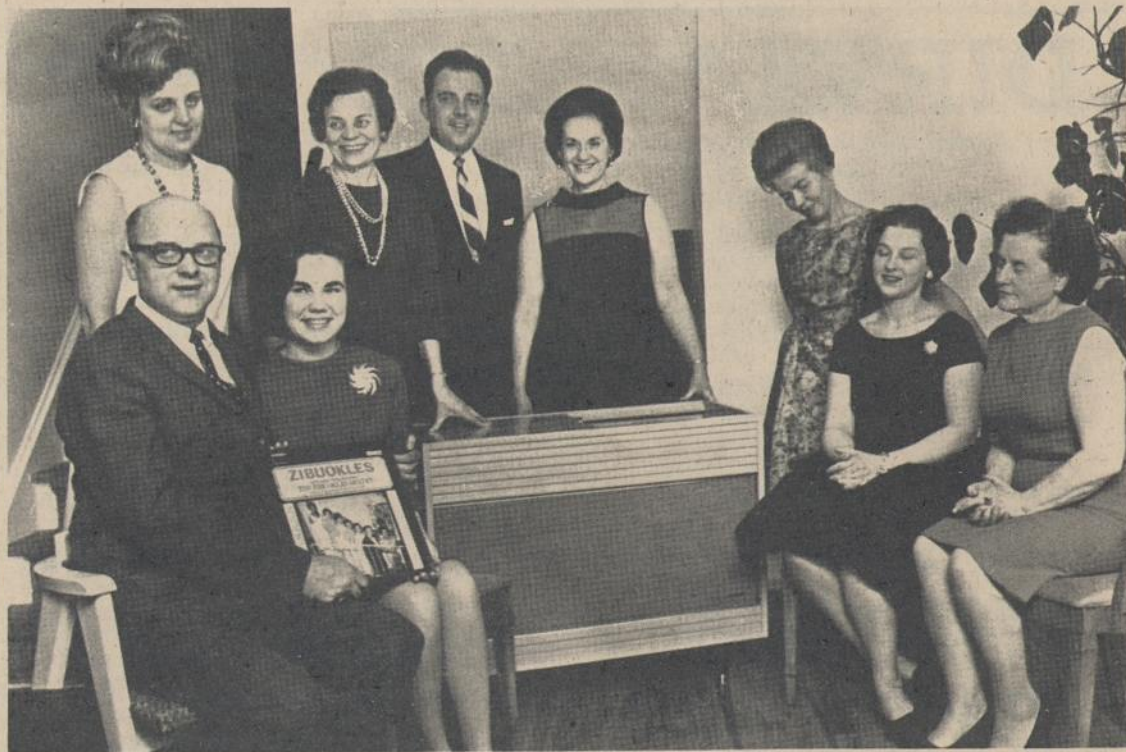
Reikalas paaiškėja atsiverčius to tomo 108 puslapį, kur aprašytos didžiulės pelkės Tyruliai, gulinčios į pietus nuo linijos Šiauliai - Radviliškis ir nusitęsiančios beveik iki Tytuvėnų, jau Raseinių apskrity. Tyrulių pelkių aprašyme ir pasakyta, kad "Pokario metais tarp Pakapės ir Kiaunorių, apie 25 km į pietus nuo Šiaulių, buvo išplanuota ir įruošta nauja gyvenvietė -- TYRULIAI". O kad būtų tikriau, iš bolševikinės spau-

dos (kaip ten pat pasakyta) buvo paimita ir įdėta nuotrauka, vaizduojanti tą naująjį Tyrulių miestą: plati gatvė, kurios abiejose pusėse pristatyta gražių mūrinių namų (vienas net su kolonomis!), važiuoja sunkvežimis, tiesiasi elektros laidai. Ten pat aprašyta, kad naujajame mieste tarp kitko yra metalo įmonė, mokykla, paštas, siuvykla, kirpykla, ligoninė, vaistinė, kepykla, biblioteka, vaikų darželis, bolševikinės kultūros namai ir t.t. (kam juos visus reikėjo taip smulkiai išvardinti?), o nuo miestelio išilgai pelkės buvo nutiesta nauja siaurojo geležinkelio linija. Taip sakant, visos žinios teisingos, tikros ir faktais pagrįstos.

Tačiau visa teisybė yra kitokia. Turiu visai tikrų ir pačių naujausių žinių, kad sakymoje ir žemėlapyje taip tiksliai nurodytoje ir apibrėžtoje vietoje (taigi, maždaug ties Tvybių kaimu) jokio Tyrulių miesto nėra, o jis yra visai kitur, tokiu vardu bolševikų naujai pastatytas miestas ne tarp Pakapės ir Kiaunorių (taigi, į vakarus nuo Tyrulių pelkių), bet už gerų 15 kilometrų į šiaurės rytus nuo žemėlapy nurodytos vietos, rytinėje Tyrulių pelkių pusėje, anksčiau buvusio Pušynavos kaimo laukuose, netoli Dvarininkų geležkelio stoties (Tauragės-Šiaulių-Radviliškio ruožė), taigi jau Radviliškio rajono ribose, kaip pagal bolševikinį paskirstymą vadinama. Naujai pastatytas Tyrulių miestelis yra, bet ne taip jau iškilmingas ir puikus, kaip "Mūsų Lietuvos" III-me tome nu-

pieštas. Jame gyvena tik durpynuose dirbantieji gyventojai, kurių dauguma yra naujai atvykę ar valdžios atkomandiruoti rusai kolonistai, o vietiniai į darbus ir į tą miestelį apsigyventi nepriimami arba patenka tik per didelį vargą. Kaip toliau patirta, šiame naujame "mieste" jokio metalo fabriko nėra, o yra tik saviem reikalam remonto dirbtuvėlė ir traktorių pataisymo įrengimai bei traktoristų mokykla. "Siaurasis geležinkelis", kuris tiesiasi skersai ir išilgai pelkės į naująją Rekyvos elektrinę (statytą dar Nepriklausomos Lietuvos laikais), tinka tik stumdyti vagonėliams su durpėmis.

Dar kelios pastabos dėl pačių Tyrulių aprašymo (aprašyme žinios duotos netikslios, nors tai ir nėra bolševikinės propagandos padarinys). Tyruliai nusaustinti buvo pradėti dar Nepriklausomos Lietuvos laikais ir jau geras nusaustinimo kanalo galas buvo prakastas išilgai Vagos upelio, tekančio iš Tyrulių į pietus per Šimšos pelkęs (taip vadinamas pietinis Tyrulių galas) į Gauštinio ežerą. Bolševikai pradėję darbą tęsė ir pabaigė, pradėdami didžiulį durpynų eksploatavimą, kuris, pagal jų apskaičiavimus, bus išsemtas per 30 metų. Durpinių išimtos vietose vėl pasidarys ežerai, kaip tai buvo žilose senovėje. 109 pusl. pasakyta, kad iš Tyrulių pelkių išteka Šušuvės, Šiaušės ir Gryžuvos upeliai. Ne visai taip. Kaip to paties tomo 105 pusl. minima (ir tai yra tei-

"Žibuoklių" sekstetas su vadovu muz. Liudu Stuku. Sekstetas neseniai išleido naują plokštelę "Žibuoklės". Nuotraukoje kairėje "kūmai" prof. J. Stukas ir Marytė Melinytė su išleista plokštele. Vyt. Maželio nuotrauka

singa) Šiaušė, kairysis Dubysos intakas, išteka ne iš Tyrulių pelkių, o iš Rekyvos ežero pietinio galo. Šušvė prasideda pelkėse netoli Šaukoto pažnytkaime, visai prie Kėdainių apskrities ribos, o Gryžuva išteka netoli Tytuvėnų iš Gauštinio ežero pietinio galo. Taip pat neteko girdėti, kad nuo Tyrulių pelkių rytuose esantis pažnytkaimis Polekėlė būtų vadinamas ir Daujočiais. Polekėlės pažnytkaimis yra sau, o netoli esąs Daujočių dvaras sau (taip ir Lietuvos paštų sąrašė įtraukta).

Šių kelių pastabų tikslas nėra išpeikti ar suniekindi puikų Br. Kvickio darbą, tik noras padeiti, kad jis, kaip dabar skelbiama, ruošdamas ketvirtąjį tomą, daug atsargiau elgtųsi su žiniomis, imtomis iš bolševikinės spaudos, kurios dažnai perdaug

PUSANTRO TŪKSTANČIŲ KONCERTŲ

Jau dešimt metų, kaip Vilniaus miestas išlaiko pučiamųjų instrumentų orkestrą vardu Trimitas. Orkestro sumanytojas ir organizatorius V. Žilius, neilgai su tuo orkestru dirbęs, mirė, bet

jo palikimas Vilniaus miestui tebėra gyvas ir, anot kovo 18 d. Tiesos, "tapo aktyviu mūsų kultūrinio gyvenimo dalyviu".

Trimitas jau yra atlikęs beveik pusantro tūkstančio koncertų, daugiausia Vilniaus parkuose bei soduose, įmonėse, o taip pat ir kituose Lietuvos miestuose bei miesteliuose ir net Latvijoje ir Gudijoje. Dabar orkestrui vadovauja dirigentas Romas Balčiūnas. (E)

A. Pakapiškis

PLANINGAS TAUPYMAS

MOKA GERUS DIVIDENDUS.
PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN!

- Pinigų taupymui nereikia važinėti, juos galite atsiųsti paštu, nes mes apmokame visas pašto persiuntimo išlaidas.
- Metinis dividendas $4\frac{3}{4}\%$ išmokamas du kart per metus už visas taupymo sąskaitas.

PARKING LOT — ADJOINING OUR OFFICE BUILDING

MUTUAL Federal SAVINGS

DEL INFORMACIJŲ KREIPKITES

AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2212 WEST CERMAK ROAD • CHICAGO, ILL. 60608

OFFICE HOURS: Monday, Tuesday, Friday 9 to 4;

Thursday 9 to 8; Saturday 9 to 1; Wednesday closed.

JOHN J. KAZANAUSKAS, President

(5)

JOHANNES M. SIMMEL

ŠPIONAŽO PINKLĖSĖ

-- Motoras neveikia, -- pasakė ji. Tomas pažūrėjo į motorą, neradamas jokios sugedimo priežasties. Tuo metu Helene nuėjo į artimą namą paskambinti garažistui, kuris netrukus pristatė, Jis pareiškė, kad pompa "perdegusi" ir reikia nugabenti į garažą. Pataisymas užtruks porą dienų. Tomas buvo įsitikinęs, jog mechanikas niekus tauškia, kad galėtų padidinti sąskaitą, bet jis buvo laimingas pakliuvęs ant tokio melagio ir pakvietė Helene tęsti kelionę su jo automobiliu.

-- Labai gražu iš jūsų pusės, pone Ott, -- pasakė ji po trumpo dvejojimo. Tuoj perkėlė lagaminus į jo automobilį ir mechanikui įspraudė rankon kunigaikštiskus arbatpinigius.

Per šimtą kilometrų kelio Helene ištarė tik vieną frazę: Tomui sučiudėjus "į sveikatą".

Baigiant kitą šimtą kilometrų ji pasakė, kad Monte-Carlo turinti pasimatymą su savo sužieduotiniu.

Atvykusi į Monte-Carlo, jis privežė Helene prie Hotel de Paris, kur buvo rezervavusi kambarius. Biure rado pranešimą. Jos sužieduotinis užtruko Paryžiuje ir negalės atvykti.

-- Aš paėmsiu šito pono apartamentą, -- pasakė Tomas. -- Gerai, pone -- pasakė manedžeris įsidedamas kišenėn 5000 frankų.

-- Bet jei mano sužieduotinis vis dėl to atvyktų...

-- Tegu jis susiranda apartamentą, -- pasakė Tomas ir į ausį

jai pašnibždėjo: -- Pagaliau, šis vyras ne jums. Ar jūs nematote čia Viešpaties patvarkymo?

Jauna mergina staiga pradėjo juoktis.

Juodu praleido dvi dienas Monte-Carlo, paskui persikėlė į Cannes. Tomas spinduliavo ir gyveno. Jis vežiojo Helene į Nice, Saint-Raphael, Saint Tropez, Drauge maudėsi jūroje, plaukiojo laiveliais ir deginosis saulėje. Helene juokėsi iš tų pačių dalykų kaip ir jis, mėgo tuos pačius valgius, knygas, paveikslus.

Kada pos septynių svajingo gyvenimo dienų ji tapo jo mylimąja, jis konstatavo, kad juodu sutaria visuose planuose. Paskui aštuntą dieną įvyko netikėtumas.

Apsiašarojusi Helene de Couville gulėjo savo miegamajame. Tomas sėdėjo šalia ir glostė jos plaukus.

-- Will, aš esu labai laiminga...

Ji vadino jį Will, nes Wilfried vardą rado per daug vagnerišką.

-- Aš taip pat, mano brangioji.

-- Tikrai?

Jis negalėjo suprasti klausimo ir bandė jos žvilgsny ieškoti paaiškinimo.

-- Tikrai, brangioji.

Staiga Helene prie jo prisiglaudė visu kūnu ir pravirkė:

-- Aš tau melavau! Aš esu bloga, labai bloga!

Jis leido jai valandėlę išsiverkti, paskui pasakė:

-- Jei tu galvoji apie savo sužieduotinį,

-- Palk ramybę! Jis sužieduotinis. Ach, Tomai, Tomai,

Jam perbėgė šaltis per nugarą.

-- Ką tu pasakei?

-- Aš neturiu jokio sužieduotinio.

-- Ne tai. Ar tu nepasakei "Tomai"?

-- Taip, -- atsakė ji verkdamas. -- Aišku aš pasakiau Tomai.

Nes tai tavo vardas, mano brangusis Tomai Lievenai. Kodėl aš su tavim susipažinau! Per visą savo gyvenimą aš dar niekad taip nieko nemylėjau -- iš naujo ji pradėjo verkti. -- Ir tai aš tau padariau, tau!

-- Ką tu man padarei?

-- Aš dirbu dėl FBI, -- pasakė Helene.

Tomas nepastebėjo net kaip cigaretės ugnis artėjo prie pirštų. Jis pasiliko valandėlę tylus. Paskui giliai atsiduso.

-- Viešpatie, ar vėl viskas iš naujo prasidės.

-- Aš nenorėjau tau sakyti, -- pasakė Helene, -- aš neturėjau teisės tau sakyti... Jie mane išmes, bet aš turėjau tau prisipažinti, nes nebegalėjau.

Tomas švelniai pradėjo raminti.

-- Pradėkim nuo pradžios. Tu esi amerikiečių agentė?

-- Taip.

-- Ir tavo dėdė?

-- Mano viršininkas, pulkininkas Herrick.

-- Ir chateau de Montenac?

-- Buvo išnuomotas. Mūsų žmonės mums pranešė, kad tu ruošies kažkokiam dideliui planui. Paskui tu pasirodei Zuriče. Kai laikrašty pasirodė tavo skelbimas, mums buvo leista tau pasiūlyti šimtą tūkstančių frankų.

-- Kodėl?

-- Šitas skelbimas rodė, kad tai dalis tavo plano. Bet nežinojom, koks planas. Nuo to momento tave sekėm, FBI nori tave užganažuoti bet kokiom priemonėm. Tai jų idėja.

Ji pradėjo iš naujo verkti. Tomas jai šluostė ašaras.

-- Paskui tu paprašėi 750,000 frankų. Mes atsisakėme Washingtono. Tokiai sumai jie nenorėjo rizikuoti. Tada man buvo pavesta reiklą sutvarkyti...

-- Sutvarkyti? -- pakartojo Tomas.

-- Aš išvykau į Rivierą. Viskas buvo surežisuota. Grenoblio mechanikas...

-- O aš idijotas jam daviau arbatpinigius!

-- Ir dabar aš į tave įsimylėjau. Aš žinau, kad jie tave pašalins, jei tu su jais nedirbsi.

Tomas atsistojo.

-- Pasilik su manimi!

-- Aš grįšiu, brangioji, reikia kad aš ramiai viską apgalvočiau.

Palikęs ją verkiančią, jis grįžo savo kambarin. Atsisėdęs prie lango kurį laiką žūrėjo į nakties tamsą, paskui staiga pakėlė telefoną ragelį ir viešbučio telefonistei pasakė:

-- Sujunkite mane su šefu... Tai labai svarbu, prikelkit jį. Už penkių minučių telefonas suskambėjo. Tomas pakėlė ragelį.

-- Gastonai? Čia Ott. Aš gavau smarkų smūgį ir norėčiau ką nors lengvo užkąsti susijaudinimo pašalinimui. Padarykit man cocktail iš pomidorų ir keletos sardinių... Ačiū.

Jis pakabino ragelį.

Vadinasi, galvoji jis, nebėra pabėgimo. Jie mane laiko 1957 metais, kaip laikė 1939!

Pro atidarytą balkono langą Tomas Lievenas žūrėjo į žvaigždėtą Viduržemio jūros dangų ir jame lyg kino ekrane prabėgo jo avantiūrinis gyvenimas, prasidėjęs 1939 metų gegužės mėnesį...

(Bus daugiau)

FILATELIJOS KAMPELIS

Antanas Bernotas

(6)

JAV savo naujoje nuolatinių pašto ženklų serijoje kovo 15 d. išleido 10 c. pašto ženklą su buv. prezidento Andrew Jacksono atvaizdu.

Andrew Jackson (1767 - 1845) gimė Waxhaw, S.C., airių imigrantų šeimoje. Nežinint to, kad anksti neteko tėvų, prasiimušė į mokslus ir 1787 m. baigė Salisbury, N.C., mokyklą tapdamas advokatu. Prisidėjo organizuojant Tennessee valstiją ir sudarant jos konstituciją. 1802 m. stojo į valstijos miliciją, po dešimties metų tapdamas valstijos milicijos generolu majoru, kartu dūdininkavo ir vertėsi prekyba. 1818 m. su 2500 savanorių dalyvavo žygyje prieš britus į Naująjį Orleaną. 1814 m. kovo 29 d. sumušė Alabamos Creek indėnus prie Horseshoe Bend. Toliau žygiuose prieš britus, jis su savo kariuomene įsiveržė į ispaniškąją Floridą ir užėmė Pensacolą. 1815 m. sausio 8 d. jo vadovaujama kariuomenė visai sumušė britus prie N. Orleano. 1818 m., dabar jau U.S. armijos generolas, pravaržiuojamas "Old Hickory", sumušė Floridos seminole indėnus. 1823 m. išrinktas senatorium, o 1828 m. -- septintuoju JAV prezidentu (perrinktas 1832 m.). Išrinkus prezidentu Martiną van Buren, Jacksonas 1836 m. pasitraukė į savo dvarą Hermitage, Tenn., kur ir pasiliko likusį amžių.

KANADA. Ši, vėliausiai išleista serija, imta vadinti šimtmečio sukakties serija. Čia dėdame šios serijos 4 ir 5 centų ceres.

Keturis centų p. ženkle pavaizduotas kanalo šliūzas su laivu jame. Galvoj turėta vadinamas Seaway kanalas, prasi-

dėdas prie Montrealio ir einas išilgai pietinį Šv. Lauryno upės krantą, aplenkiant slenksčius ir sekumas, ir įsijungias į Ontario ežerą. Kanalas baigtas kas-ti 1958 m. Pašto ženklas raudonos spalvos. Penkių centų pašto ženkle parodytas mažas žvejas uostelis kur nors Atlanto pakrasty, gal būtų, Nova Scotia provincijoje. Ženklas tamsiai mėlynos spalvos.

Malaysia savo provincijai SABAH išleido 7 pašto ženklų seriją su tropikinėmis gėlėmis. Gėlės natūralių spalvų. Čia dėdame 5 centų p. ženklą su gėle Paphiopedilum Niveum.

Sabah (anksčiau vadintas British North Borneo) užima Borneo salos šiaurės rytų kampą ir su aplinkinėmis salomis sudaro 29,500 kv. mylių plotą. Kraštas rubežiuojasi su toje pačioje Borneo saloje esančiais Brunėi ir Sarawak protektoratais bei su Indonezija priklausiančia likusia salos dalimi. Kraštą skalauja Celebes, Sulu, ir Pietinė Kinų jūra, nuo Filipinų salyno yra atskirtas Bala-co sąsiaurio. Kraštas kalnuotas ir apaugęs tropikiniais miškais, tik nedaug dirbamos žemės. Krašto viduje gyvena vietiniai, o pakraščiais -- kinai, malajai ir šiek tiek europiečių. Auginama gumos medžiai,

kokoso riešutai, manilos karnapės, tabakas ir vaisiai. Žemėje yra metalų ir naftos, bet menkai ištirti. Britai kraštą į savo kontrolę paėmė 1877 m., susitarę su vietos sultonais. 1881 m. buvo sudaryta British North Borneo kompanija, kuri kraštą valdė iki 1946 m., kada jis buvo paskelbtas anglų kolonija. 1906 m. prie krašto buvo prijungta Labuan sala. 1963 m. kraštas buvo prijungtas prie naujai sudarytos Malajų federacijos, esančios Malajų pusiasaly (dabar Malaysia) ir pavadintas Sabah. Krašto sostinė yra Jesselton miestas, viso krašte gyvena apie 478,000 gyventojų. Pašto ženklus North Borneo vardu leido nuo 1883 m., o Sabah vardu išleidžia nuo 1964 m.

V. VOKIETIJA išleido 30 pfenigų p. ženklą žymiam vokiečių pramonininkui ir elektrotechnikos grindėjui Werner von Siemens pagerbti.

Werner von Siemens (1816-1892) gimė Lenthe, Hannoverio provincijoje. Lankė Luebecko gimnaziją ir Berlyno artilerijos ir inžinerijos mokyklą. Kaip artilerijos karininkas tarnavo Prūsijos armijoje (nuo 1838 iki 1847) ir vadovavo pirmos Vokietijoje telegrafo linijos nutiesimui tarp Berlyno ir Frankfurto. Padaręs įvairių išradimų 1847 m. kartu su J.G. Halske įsteigė telegrafo statybos firmą Siemens & Halske, kuri pradėjo labai plėstis. 1866 m. jis išrado dinamo mašiną, 1879 m. sukūrė pirmą elektrinį traukinį. Statė telegrafo įrengimus ne tik Vokietijoje, bet ir Rusijoje, Ispanijoje ir Brazilijoje. Judviejų sukurta firma išviro į milžinišką pramonės koncerną, kuriame, vadovaujant jo sūnams 1962 m. Vokietijoje dirbo net 207,000 darbininkų. Išspausdino kelis veikalus iš savo mokslinių tyrimų srities.

• Apdraudos reikalais geriausias patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* L.V.S. RAMOVĖ Clevelando skyrius balandžio 16 d. 12 val. Lietuvių namuose apatinėje salėje šaukia informacinį susirinkimą. Narius prašome skaitlingai dalyvauti.

• Amerikos Lietuvių Bendruomenė kviečia atsilankyti į naujos dokumentacinės filmos apie Lietuvą — AR TAI TU ČIA, TĖVYNĖ? rodymą sekmadienį, balandžio 16 d., 12 valandą, po lietuviškųjų Mišių, Šv. Jurgio parapijos salėje.

Auka asmeniui 1 doleris. Šeimai, nežinūnt asmenų skaičiaus, 2 doleriai. Clevelando Amerikos Lietuvių Bendruomenės I ir II Apylinkė (Sk.)

LEONTYNE PRICE dainuos pagrindinį vaidmenį Metropolitan Operos viešnagės metu "Kaukių Balliaus" operoje. Ši opera statoma bal. 25 d. Bilietus iš anksto įsigyti galima Broadway Savings, 299 Euclid Ave.

• Prieš atnaujindami savo namų ar automobilių draudimus, palyginkite savo mokestį paskambindami V. Giedraičiui tel. 944-6835.

Prie Lorain miesto, Rt. 254 (Detroit Rd.) Sheffield Shopping Centre MAY CO. perėmė 157,000 kv. pėdų dydžio skyrių, kurį iki šiol tvarkė Akrono O'Neil grupė. Clevelando May Co. grupė, perimdama savo žinion šį skyrių, parodė vis augančius prekybinius ryšius tarp Clevelando ir Lorain bei Elyrijos gyventojų.

VANCOUVERIO LIETUVIAI PRAŠO PARAMOS

Britų Kolumbijos, Kanadoje, lietuviai smarkiai sukruto organizuoti ir sustiprinti savo koloniją. Jau susiorganizavo skautai ir skautės, gražiai veikia lituanistinė mokykla, klek vieną sekmadienį 12 val. vyksta lietuviškos pamaldos Šv. Vincento ligoninės gražioje ir modernioje koplyčioje. Energingai savo veiklą tęsia šachmatininkai, organizuojamos tautinių šokių ir sporto grupės.

Kad šią kultūrinę veiklą būtų galima tęsti ir dar labiau ją išvystyti, būtina yra reikalingos nuosavos patalpos. Taigi, dabar ir yra didžiausias mūsų troškimas -- įsigyti savo namus. Jau buvo daug tartasi, posėdžiauta ir pagaliau nutarta įsigyti tokius namus, kuriuose būtų salė kultūriniam parengimams ir sekmadieninėms pamaldoms, o kitą namų dalis galėtų būti išnuomota. Tai būtų nuolatinės įplaukos namų išlaikymui, nes be jų ši kolonija dar nėra pajėgi išlaikyti tokius namus. Namai turėtų būti ne kur nors apylinkėse, bet Vancouverio mieste.

Prieš Velykas buvo sudarytas namams įsigyti laikinis komitetas, į kurį įeina vietos Lietuvių Bendruomenės pirmininkas B. Vileita, J. Naruševičienė, V. Skabeikis ir kun. J. Vaišnys, S.J. Komitetas su advokatu paruošė laikinius nuostatus ir sutvarkė kitus teisinius reikalus. Nutarta namus įsigyti akcijomis (šėrais).

Komiteto nariai su savo talpininkais jau lanko lietuvius, bet yra neįmanoma greitai laiku visus aplankyti, ypač toliau gyvenančius, o taip pat ir ne visų adresus turime. Labai būtume dėkingi, jei nelauktumėte ap-

lankymo, bet patys atsiųstumėte kurio nors komiteto nario adresu čekį, išrašytą Lithuanian Home Association vardu. Gavę čekį, mes tuoj atsiųsime jums legalų pakvitavimą.

Čia paduodame komiteto narių adresus:

B. Vileita, 2366 W. 7th Ave., Vancouver 9, B.C. Tel. 733-7789; J. Naruševičienė, 1255 Bidwell St., Vancouver 5, B.C. Tel. 681-1498; V. Skabeikis, 2907 E. 43 Ave., Vancouver 16, B.C. Tel. 431-1615; J. Vaišnys, S.J., 7801 Argyle St., Vancouver 15, B.C. Tel. 321-1514.

Jeigu kas nors nenori pirkti šėrų, bet nori tik duoti auką, tai mielai priimsime ir būsime labai dėkingi. Prašome ir Amerikoje gyvenančius lietuvius prie namų pirkimo prisidėti. Būtų tikrai labai gražu ir patriotiška, kad turtingesnės ir didesnės kolonijos padėtų mažesnėms, nes juk tai yra mūsų visų bendras tautinis reikalas.

Jeigu kas pageidautų gauti jau paruoštus laikinius namų įsigijimo nuostatus, tai tegul kreipiasi į kurį nors komiteto narį, ir tuoj jam nuostatus pasiųsime.

Kaip jau minėjome, norime suorganizuoti stiprią tautinių šokių grupę ir sporto mėgėjų. Kurie norėtų priklausyti, prašome mums pranešti. Į šokių grupę norime įtraukti ir vyresnį, jau subrendusį jaunimą.

Laikinis Lietuvių Namų Įsigijimo Komitetas. K.L.B. Britų Kolumbijos Skyriaus Valdyba

ATEINA "SAVANORIŠKOS EMIGRACIJOS" BANGA

"Prieš tave atskleistas mūsų plačiosios šalies žemėlapis", -- rašo vilniškė Komjaunimo Tiesa kovo 24 d. pradžioje straipsnio, pavadinto pareiškimu, nusirašytu lyg ir iš senų laikų emigracijos kontorų plakaty: "KOMJAUNIMO STATYBOS LAUKIA!" Ir tęsia: -- "Šis žemėlapis nepaprastas. Čia sužymėtos statybos, kurios laukia Lietuvos komjaunimo pasiuntinių".

Tikrai, yra žemėlapis, o jame iš Vilniaus nutiestos trys strėlės, visos trys siūnia "pasiuntinius" anapus Uralo. Viena šauna į Syktyvką, prie pat Šiaurės vandenyno, -- medienos perdirbimo kombinatas (celiuliozė, kartonas, popierius, fanera). Kita į Toljati, mirusio Italijos komunistų vado vardu pavadintą vietovę, ties pietiniu Uralo kalnyno galu, kur statoma nauja automobilių gamykla, Trečia, strėlė siūnia į "seniai pažįstamą" Karagandą (Kazachstane) į metalurgijos dirbtuves.

Tai ženklas, kad ateina nauja "savanoriškos emigracijos" banga, reikalaujanti iš Lietuvos naujos jaunimo duoklės. (E)

FREE

Come in to any one of our offices and pick up your FREE litter bag... help keep our country clean and beautiful by using this handy travel litter bag.

KEEP AMERICA BEAUTIFUL

5 LOCATIONS

Main Office: 813 EAST 185th STREET

26000 LAKE SHORE BLVD.

6235 ST. CLAIR AVENUE

25000 EUCLID AVENUE

6135 WILSON MILLS ROAD

ST. CLAIR SAVINGS

5% SAVINGS CERTIFICATES

4% SAVINGS PASS BOOKS

Naturally
SUPERIOR SAVINGS

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and
REMODELING
LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON
FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1 - 1763

936 East 185th St.
KE 1 - 7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

ALT S-gos Rytų Apygardos suvažiavimas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Rytų Apygardos suvažiavimas įvyks šeštadienį, balandžio 15 d., Liberty Federal Savings & Loan Assoc. patalpose — 202 N. Broad St. Pradžia 12 val.

Suvažiavime numatoma aptarti eilę svarbių ALT S-gos Rytų Apygardai priklausančių skyrių ir kt. S-gą liečią klausimai.

Po suvažiavimo, 6:30 val. vak. Latvių Klube ruošiamas muzikos, literatūros vakaras ir vakarienė.

• A. L. T. S-gos Philadelphia's skyrius ruošia muzikos ir literatūros vakarą š. m. balandžio 15 d., šeštadienį, 6 val. 30 min. latvių klube (7 ir Springarden g-vių kampas).

Programoje dalyvaus ir iš savo kūrybos skaitys: A. Budreckis, H. Lukaševičius, St. Jakštas ir J. Bubelis. Muzikinę dalį išpildys Br. Pumpuolys vedamas stiginis kvartetas. Pažymėtina, kad su šiuo kvartetu Br. Pumpuolys yra daug kartų pasirodžiusi amerikiečių tarpe. Ta pačia proga bus įteiktos ir skyriaus skelbtos Dirvai paremti konkurso laimėtojams premijos. Po meninės dalies seks vakarienė-vašės. Be to, grogeras 5 asmenų orkestras. Tikimės turėti svečių ir iš kitų vietovių, juo labiau, kad tą dieną įvyks A. L. T. S-gos Rytų Apygardos suvažiavimas.

Mašinų pastatymas nesudarys jokių sunkumų. Įėjimas su vakariene \$5.00. Kviečiame, ir manome, kad nesigailėsite atsilankę.

Bilietus prašome įsigyti iki š. m. balandžio mėn. 10 d. pas: P. Mitalą, V. Gruz-

dį, P. Didelį, P. Jonkų, B. Vigelį ir A. Jonį.

Stalai aštuoniems asmenims užsakomi pas tuos pačius asmenis.

Skyriaus Valdyba

RŪPINASI INFORMACIJA

Tėv. Bruno Markaitis S.J., Lietuvių Jėzuitų Vyresnysis, 1967 m. balandžio 7 d. paskyrė Tėv. Gintautą Sabataitį, S.J., Chicago Jėzuitų Rezidencijos ir Jaunimo Centro informacijos vedėju ir jam pavedė reprezentacijos atsakomybę tiek lietuvių tiek amerikiečių spaudoje. Tėvas Sabataitis yra baigęs New Yorko Fordhamo universitetą, kur specializavosi anglų literatūroje. Woodstock College, Woodstock, Md., yra suteikusi Tėv. Sabataičiui profesinius laipsnius filosofijos ir teologijos srityse, kur jis 1961-62 metais taip pat ėjo Sveikimo Studentų Direktoriaus pareigas. Prieš išsijungiant į Lietuvių Jėzuitų veiklą Chicagoje, Tėv. Sabataitis metus studijavo teologiją Prancūzijoje ir laikinai ėjo JAV Armijos kapeliono pareigas Vokietijoje.

IDOMI PASKAITA

Balandžio 22 d., 7 val. 30 min. vakare Jaunimo Centre Lietuvių Agronomų Sąjungos Valdyba rengia paskaitą: "Naujausios pažiūros į genetikos mokslą".

NEW YORK

* KOSTO OSTRAUSKO "Pypkės" vaidinimą režisuoja ir jame vaidina Dalia Junkevičiūtė baigusi Chicago Meno Institutą (1957) ir Goodman Teatro Studiją (1965). Kartu vaidina Vyt. Valiukas ir Kazys Vasiliauskas, Kauno Damos Studijos absolventai. Vaidinimo dekoratorius Romas Viesulas. "Pypkė" kartu su Algirdo Landsberio "Barzda" yra statomos New Yorko Lietuvių Teatro balandžio mėn. 29 d., šeštadienį, 8 val. vak. Van Wyck Junior High School, 85-05 144 St., Jamaica, N.Y. Visuomenė maloniai kviečiama atsilankyti.

* NEW YORKO OPERETĖS choro koncertas įvyks balandžio 15 d. 7 val. vak., diriguojant muz. M. Cibui, Maspeth Lietuvių Piliečių Klube. Programoj taip pat dalyvaus Hartfordo, Conn., mišrus choras, diriguojamas muz. J. Petkaičio, akompanuojant muz. A. Mrozinskiui.

Maloniai kviečiami visi lietuviai atsilankyti.

* "LAISVĖS ŽIBURIO" radijo koncertas įvyks balandžio 22 dieną, Maspetho lietuvių Piliečių klubo salėje. Programoje dalyvaus sol. Nerija Linkevičiūtė, iš Chicago, New Yorko vyrų oktetas ir A. Gustaitis iš Bostono, o pranešėja bus jauna deklamuoja K. Baltrušaitytė.

Po programos vaisės ir šokiai.

* VILIAUS BRAŽĖNO paskaita "Liberalizmo stabdžiai laisvės kovoje" įvyks balandžio 29 d. 7 v.v. Carnegie Endowment salėje, New Yorke. Po paskaitos diskusijos.

Vaidinimai iš Br. Railos "Laumių Juosta" pristatymo, įvykusio kovo 18 d., East Chicagoje. Viršuje iš kairės: pristatytojas Mečys Valiukėnas, skaičiuojant ištrauką -- Liudvinavo išvadavimas -- Eglė Juodvalkytė ir skyriaus pirm. Kazys Pocius. Apačioje dalis klausytojų. T. Mečausko nuotrauka

EAST CHICAGO

* BALFo vietinio skyriaus valdyba š. m. balandžio 1 d. parapijos salėje surengė vakarą-koncertą. Čia yra nusistovėjusi tradicija ir įėjė į paprotį, kad

ir meninė dalis, kurią atliks Irena Veblaitienė. Salę puoš dail. J. Juodžio kūriniai.

Vakarą ruošia Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio New Yorko skyrius.

* LIETUVĖS MOTERS TEISMAS įvyks balandžio 16 dieną, 4 val. p.p., Apreiškimo parapijos salėje, Brooklyne.

Teismą organizuoja Lietuvių Katalikų moterų org-ja New Yorke. Teismo sąstatą sudaro: dr. O. Labanauskaitė, Ruzgienė ir E. Čekienė -- teisėjos, V. Leskaitienė ir Gedvilaitė -- gynėjos; J. Gerdvilienė ir L. Šileikytė -- kaltintojos. Kaltinamąjį aktą paskaitys Pumputienė.

Kviečiama gausiai atsilankyti.

BOSTON

FILMAS JAUNIMUI

Specialiai parinkti vaidinimai iš Brolių Motužų spalvotų filmų supažindinti jaunimą su Nepriklausoma Lietuva, kurios jis nėra matęs. Vasario 16 d. iškilmės Kaune, Amerikos lietuvių dovanotam Laisvės Varpui skambant. Po to, Tautinė Olimpijada, dalyvaujant užsienio lietuviams sportininkams. Lietuvos kariuomenės įžengimas į Vilnių 1939 m. su pamaldom Aušros Vartų koplyčioje ir Lietuvos trispalvės iškėlimas Gedimino kalne. Lietuvos gamta, kaimas ir miestai. Prieš ne senai praėjusi Lietuvių Diena New Yorko Pasaulinė mugė 1964 m. ir kita Lietuvių Diena 1939 m. parodoj, kur dalyvavo skaitlingai Bostono ir apylinkių jaunimas. Šių filmų rodymas įvyks So. Bostono Piliečių Klubu salėje sekmdienį, balandžio 23 d., 3 val. popiet.

(Sk.)

HELP WANTED MALE

THE CLEVELAND PNEUMATIC

Tool Co.

3784 E. 78 St.

Cleveland, Ohio

341-1700

A Subsidiary of
PNEUMO-DYNAMICS
Corp.

MACHINISTS

TO WORK ON
AERO SPACE
MISSILE and
Aircraft Components

KELLER- HYDROTEL

Contouring and profiling
Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINĮ
ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS

Interviewing Hours
8:15 A.M. to 5 P.M.

OR CALL

341-1700

for an interview convenient
for you.

publikai. J. Klimas buvo suruošęs murgučių skutinėjimo kursus mokyklos vaikams, o taip pat ir svetimtaučiams. J. Klimo nuotrauką su murgučiais buvę įsidėjęs CHICAGO SUNDAY TRIBUNE ir kiti vietiniai laikraščiai, kurie davė platesnį aprašymą apie Lietuvoje buvusį paprotį išskutinti murgučius ir Velykų šventėse padovanoti savo giminaučiams, draugams ir kaimynams. Labiausiai išpopuliarino J. Klimą prieš du metus margutyje išskutintą prezidento L. B. Johnsono paveikslas. J. Klimo ir šio murgučio nuotrauka tilpo CHICAGO TRIBUNE ir vietiniuose laikraščiuose. Šiais metais, gerokai prieš Velykas, J. Klimo meniškai išskutinti murgučiai buvo išstatyti brangenybių krautuvės vitrinoje, pačiame miesto centre. (aj)

Custom o/
LITHUANIA.
Hand engraved Easter
eggs made by Janas Klimas

J. Klimo meniškai išskutinti velykiniai murgučiai išstatyti brangenybių parduotuvės lange East Chicagoje.

Geriausiai RASYSI visa da turime ir liet. raidynų ir SKAICIUOSI mašinėle. Geriausia muzika yra STEREO — ir mažais tranzist. pagausite visą pasaulį. Geriausia TV yra SPALVOTA. Burroughs, Grundig, Olympia, Royal, Telefonken, Zenith ir kt. firmos. NEPERMOKEKITE kitur pirma nepalyginę m/kainas. Pranešę kuo domitės dykai gausite spalvotus katalogėlius. Rašykite: J. L. Giedraitis, 10 BARRY Drive, E. Northport, N. Y., 11731.

Bostono Jaunimo Metų Komitetas paskutiniajam posėdyje svarstė jaunimo sekcijos sudarymą. Nuotraukoje iš kairės: ižd. Henrikas Čepas, vicepirm. Irena Veitienė, pirm. Česlovas Kilulis, Algis Martišauskas ir spaudos atst. Jonas Vizbafas.

Chicago simfoninio orkestro salės vitriną nuo vasario mėn. puošia kum. Algimanto Kezio, S.J. nuotraukos, kurias jis padarė orkestro repetitijų bei koncertų metu. Jo meniškų fotografijų parodos buvo suruoštos Chicagoje, Los Angeles, Montrealyje, Toronte ir kitur. Kun. A. Kezy, S.J., yra suorganizavęs Lietuvių Foto Archyvą prie Jaunimo Centro Chicagoje ir buvo suruošta pirmoji dešimties lietuvių fotografų parodėlė.

Skaityk ir platink
DIRVĄ